

รายงานผลการดำเนินงาน ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ม.ขอนแก่น ปี 2567

เป้าหมายที่ 5 ความเท่าเทียมทางเพศ

**KHON KAEN UNIVERSITY AND
SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS**

GOAL 5 : GENDER EQUALITY

SDGs ; 2024

**5 GENDER
EQUALITY**

รายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี 2567

*****

Khon Kaen University and Sustainable Development Goals
SDGs ; 2024

เป้าหมายที่ 5 ความเท่าเทียมทางเพศ

5th Goal : Gender Equality to reach gender equality; give all women and girls equal rights

ความเป็นมา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีนโยบายส่งเสริมความเสมอภาคและจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ทั้งในด้านการศึกษา มีอิสระในการแต่งกายที่ไม่ตรงกับเพศสภาพ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศในมหาวิทยาลัย ให้การสนับสนุน บุคลากร และนักศึกษาที่มีความจำเป็นในภาระหน้าที่ของเพศหญิง ทั้งการคลอดบุตร การดูแลบุตรหลังคลอด และการเลี้ยงดูบุตรโดยมีศูนย์ความเป็นเลิศในด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย คณะพยาบาลศาสตร์ และสถานเลี้ยงเด็กกลางวัน โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเท่าเทียมด้านเพศโดยความร่วมมือทุกคณะ เช่น ด้านความเท่าเทียมทางเพศ ผ่านการจัดละครเวทีของคณะศิลปกรรมศาสตร์ การให้คำปรึกษาและช่วยเหลือสำหรับผู้ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ภาควิชาสุติศาสตร์และนรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ การจัดประชุมเพื่อหารือแนวทางการขับเคลื่อนการทำงานเพื่อรณรงค์ส่งเสริมด้านสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยคณะนิติศาสตร์ การร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ ร่าง พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการสมรส โดยด้วยสถานักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมีศูนย์เพศภาวะศึกษา โดยมีพันธกิจสำคัญเพื่อสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้าวิจัย ตลอดจนรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็ก ตามหลักการของสหสาขาวิชา (Interdisciplinary) และเพื่อเป็นศูนย์กลาง และเป็นหน่วยงานประสานความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการดำเนินการวิจัย เกี่ยวกับเพศภาวะ สตรี และเด็ก ในภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง รวมทั้งเพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดการองค์ความรู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเพศภาวะ สตรี และเด็ก ด้วยกิจกรรมการประชุมวิชาการ กิจกรรมทางสังคม และบริการวิชาการ ทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ ตลอดจนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาด้วยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการวิจัย ที่สอดคล้องกับประเด็นการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็ก

การจัดงาน ISAAAN PRIDE 2024 ขับเคลื่อนความหลากหลายทางเพศ เพื่อนำไปสู่ความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางสังคม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร่วมกับภาคีเครือข่าย สถาบันการศึกษา องค์กรนักศึกษา สโมสรนักศึกษา คณะต่าง ๆ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น กองพัฒนานักศึกษา ศูนย์เพศภาวะศึกษา และเครือข่ายผู้สนับสนุนอื่น ๆ จัดโครงการ Isaan pride 2024 ภายใต้แนวคิด “Proud to be Pride” มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสร้างการตระหนักรู้เรื่องสิทธิความหลากหลายทางเพศ และความเท่าเทียมทางเพศ เพื่อเป็นพื้นที่ในการแสดงออก และแลกเปลี่ยนความคิดของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะนักศึกษา อีกทั้งเพื่อเป็นการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ที่ทำงานหรือให้ความสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางเพศ โดยมีรูปแบบกิจกรรม โดยมีบุคลากร นักศึกษา และประชาชนทั่วไปร่วมงานกว่า 3,000 คน ณ ศาลาพระราชทานปริญญาบัตร(เดิม) โดย SAAN PRIDE 2024 มีรูปแบบกิจกรรมภายในงานมุ่งเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางเพศ ซึ่งกิจกรรมในช่วงแรกเป็นเวทีเสวนาในประเด็น “อนาคตนี้สีรุ้ง: ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมายสมรสเท่าเทียม ในประเทศไทย” ร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนมุมมองของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศระหว่างนักวิชาการและนักศึกษาเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพภายใต้ความท้าทายการผ่านกฎหมายสมรสเท่าเทียม ซึ่งถือเป็นประเด็นแรกที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่ความเท่าเทียมทางเพศที่แท้จริง ทั้งนี้งาน Isaan pride 2024 ถือเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างการตระหนักรู้ในเรื่องสิทธิความหลากหลายทางเพศและความเป็นธรรมทางเพศ สร้างพื้นที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา คณาจารย์ บุคลากร หรือบุคคลทั่วไปในพื้นที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้นำในการรณรงค์ขับเคลื่อนการยุติความไม่เป็นธรรมด้วยเหตุแห่งเพศ และสร้างนโยบายเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมและเป็นธรรมทางเพศ ตลอดจนคุ้มครองสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศให้เผยแพร่ไปในสังคมวงกว้าง

ศูนย์เพศภาวะศึกษา เป็นหน่วยงานรวมภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนความเท่าเทียม

ศูนย์เพศภาวะศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นหน่วยงานที่เป็นแหล่งรวมภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนความเท่าเทียม จัดตั้งขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษา วิจัย และการเรียนการสอนด้านเพศภาวะศึกษา รวมถึงการเผยแพร่ความรู้แก่สังคม โดยเน้นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สตรี เด็ก และผู้มีความหลากหลายทางเพศ ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และมุ่งเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ตลอดจนร่วมมือกับ ภาคีเครือข่ายทำงานหรือให้ความสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

การร่วมมือกับภาคีเครือข่ายจัดงาน Isaan pride เพื่อสร้างพื้นที่แห่งความภาคภูมิใจให้กับทุกเพศ ได้มีเวทีพูดคุยเกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศ สร้างความตระหนักถึงสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ ในสังคม และโอบรับทุกกลุ่มคนที่มีอยู่อย่างหลากหลายในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเพศ ช่างวัย วัฒนธรรม ประเพณีที่หลากหลาย ทุกคนล้วนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน และมหาวิทยาลัยขอนแก่นพร้อมเป็นพื้นที่แห่งความปลอดภัยนั้น

โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทางการศึกษา ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น” เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาของนักเรียน โดยจัดกระบวนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พร้อมนำหลักสูตรและนวัตกรรมทางการศึกษา มาช่วยฟื้นฟูและกระตุ้นพัฒนาการของเด็กพิเศษที่มีปัญหาแตกต่างกันให้เหมาะสม ซึ่งโครงการนี้จะนำร่องขับเคลื่อนในการช่วยพัฒนาศักยภาพเด็กพิเศษ ช่วยครู และผู้ปกครองในจังหวัดขอนแก่น ในการพัฒนาบุตรหลาน ที่จะช่วยให้ครูเกิดแนวความคิดต่อยอดจากนวัตกรรมเหล่านี้ และมีการนำออกไปใช้ในวงกว้างต่อไป โดยดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้นวัตกรรมทางการศึกษาฯ ทั้งหมด 4 หลักสูตร ได้แก่หลักสูตร 1 การส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาหลักสูตร 2 การพัฒนาทักษะทางสังคมและการปรับตัวของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยใช้วิธีเรื่องราวทางสังคม (Social Story) หลักสูตร 3 การส่งเสริมทักษะกิจวัตรประจำวันสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และ หลักสูตร 4 การพัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา นอกจากนี้ได้มีการมอบนวัตกรรมส่งเสริมทักษะทั้ง 4 หลักสูตร ที่ได้รับการวิจัยและจดลิขสิทธิ์ โดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ให้กับครูและผู้ปกครอง เพื่อนำความรู้และเครื่องมือที่เหมาะสมในการดูแลและส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กออทิสติก เด็กสมาธิสั้น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ บกพร่อง

ทางสติปัญญา และมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการดูแล และสนับสนุนที่เฉพาะเจาะจง เพื่อให้พัฒนาศักยภาพได้เต็มที่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เพิ่มโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม สร้างความมั่นใจในตนเอง ลดปัญหาทางพฤติกรรมและ พัฒนาการทางอารมณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากการขาดการดูแลที่เหมาะสม สนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล สร้างสังคมที่เท่าเทียม ให้มีสิทธิและโอกาสในการเรียนรู้ สู้ออกัสการประสบความสำเร็จในชีวิต

การประชุมวิชาการเพื่อการเพิ่มพูนทักษะ

“แนวทางการดูแลผู้ป่วยเด็ก สตรีและครอบครัวที่ถูกกระทำรุนแรง”

คณะแพทยศาสตร์ ได้จัดตั้งโครงการพิทักษ์สิทธิเด็ก สตรีและครอบครัว โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มาตั้งแต่เดือนเมษายน 2542 โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ การให้บริการช่วยเหลือบำบัดฟื้นฟูเด็ก สตรีและครอบครัวที่ถูกทารุณกรรมหรือถูกละเมิดสิทธิ ซึ่งประเภทของการถูกละเมิดแบ่งได้เป็น 4 ประเภทดังนี้ 1. Physical Abuse เป็นเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางด้านร่างกาย 2. Sexual Abuse เป็นเด็กที่ถูกกระทำอนาจาร ถูกข่มขืน 3. Emotional Abuse เป็นเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางด้านจิตใจ และ 4. Neglect เป็นเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ปล่อยปละละเลย ปัจจุบันโครงสร้างการดำเนินงานของโครงการพิทักษ์สิทธิเด็ก สตรีและครอบครัวที่ถูกทารุณกรรม จะได้รับการบริการโดยช่องทางพิเศษที่ดำเนินการโดยทีมสหสาขาวิชาชีพของโครงการฯ ซึ่งประกอบด้วย กุมารแพทย์ สูติแพทย์ จิตแพทย์ อายุรแพทย์ แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว นิติศาสตร์ พยาบาล นักจิตวิทยา และมีนักสังคมสงเคราะห์ เป็นผู้ประสานงานให้ผู้รับบริการได้รับบริการจากช่องทางพิเศษซึ่งเป็นระบบ One-Stop Service ให้บริการที่รวดเร็วและรักษาความลับของผู้ป่วยตลอดจนให้ความช่วยเหลือด้านอื่นๆอย่างครบวงจร นอกจากนี้โครงการฯ ยังมีการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น

สาธารณสุขจังหวัด ศูนย์พึ่งได้ (OCSS) โรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลชุมชน บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น สำนักงานยุติธรรมขอนแก่น สถานีตำรวจภูธรขอนแก่นและหน่วยงานเอกชน ทำให้สามารถประสานความช่วยเหลือแก่เด็กและสตรีได้อย่างครบวงจรและมีประสิทธิภาพ สำหรับการประชุมครั้งนี้มีการบรรยาย

“แนวทางการดูแลผู้ป่วยเด็ก สตรีและครอบครัวที่ถูกกระทำรุนแรง” โดยภาพรวมของการประชุมจะเป็นการบรรยายให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการทารุณกรรมร่างกายและจิตใจ การล่วงละเมิดทางเพศ การรวบรวมและการตีความหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ รวมไปถึงกฎหมายและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติมิชอบต่อเด็ก ช่วงท้ายจบด้วยการอภิปรายกรณีของผู้ป่วย จากวิทยากรทีมสหสาขาวิชาชีพและเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อตระหนักถึงความสำคัญในการช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟูเด็ก สตรีและครอบครัวที่ถูกทารุณกรรมและทอดทิ้งหรือละเมิดสิทธิ นอกจากนี้ยังเป็นการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ สร้างเครือข่ายในการดำเนินงานโครงการ

กิจกรรมการเรียนรู้แบบ living classroom เพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 สำหรับเยาวชน ผ่านกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2567

สำนักหอสมุด จัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ 2567 ซึ่งดำเนินร่วมกับเยาวชนจิตอาสา ประกอบด้วยนักเรียนมัธยม จากโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดขอนแก่น เช่น รร.ขอนแก่นวิทยายน รร.สาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น รร.เทศบาลวัดกลาง ตลอดจนนักศึกษาทุกระดับ จากหลากหลายคณะวิชาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ กิจกรรมในครั้งนี้ประกอบด้วย การส่งเสริมการเรียนรู้ที่สำคัญ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านโลกเสมือน 2) กิจกรรมวาดภาพระบายสี 3) กิจกรรมเล่นิทาน 4) กิจกรรมการแสดงดนตรี 5) กิจกรรมการเต้น Cover Dance และ 6) กิจกรรมการเล่นบอร์ดเกมส์ โดยได้รับความสนใจจากนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ เช่น โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาสามเหลี่ยม โรงเรียนศรีสังวาลย์ และโรงเรียนโสตศึกษา ตลอดจนเยาวชนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น มาร่วมกิจกรรมกันเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้สำนักหอสมุด ในฐานะศูนย์กลางการเรียนรู้สำหรับทุกคน (Learning center for All) มีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน ในกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2567 ทำให้การจัดกิจกรรมในวันเด็กแห่งชาติ ผู้เรียนรู้ (learner) ทุกคนที่อาสาสมัครร่วมจัดกิจกรรมกับสำนักหอสมุด จะได้ร่วมแสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะเพื่อส่งมอบความสุขและส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับน้องๆ ในวันเด็กแห่งชาติ ตลอดจนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 อาทิ ทักษะในการทำงานเป็นทีม ทักษะในการสื่อสาร ทักษะด้าน ICT ตลอดจนทักษะความเป็นผู้นำ ซึ่งเป็นทักษะที่มีประโยชน์และมีความสำคัญต่อการทำงานในยุคปัจจุบันและอนาคตอีกด้วย

โครงการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ในชีวิตประจำวันแก่น้องเยาวชนในสถานพินิจ

เป็นความร่วมมือระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น มุ่งหวังมอบโอกาสทางการศึกษา เสริมสร้างทักษะภาษา และจุดประกายอนาคตที่สดใสให้กับเด็กๆ ในสถานพินิจฯ โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจากวิทยากรจากคณาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ และ คณะครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยโครงการนี้จะเริ่มจุดเริ่มต้นที่ดี ที่เด็ก ๆ จะได้นำความรู้และทักษะที่ได้ไปต่อยอดในอนาคต ทั้งนี้โครงการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นหนึ่ง

ในโครงการที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดขึ้น เพื่อส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาเด็กและเยาวชนในชุมชน มหาวิทยาลัย มุ่งมั่นที่จะสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และขับเคลื่อนสังคมไทยไปสู่ความเจริญก้าวหน้าต่อไป

การแข่งขันวอลเลย์บอลไม่สูบ ไม่ตี้ม ไม่เสพ ไม่พั่น แสดงความหลากหลายทางเพศและทักษะกีฬาสุดอลังการ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ร่วมกับเครือข่ายองค์กรงดเหล้า มูลนิธิเครือข่ายความหลากหลายทางเพศ ภาคอีสาน และไทยพีบีเอส ได้จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล ไม่สูบ ไม่ตี้ม ไม่เสพ ไม่พั่น (ชิงแชมป์ภาคอีสาน) “Volleyball สาวเหล็ก NO L By Thai PBS # Season 5” โดยมีนักกีฬาวอลเลย์บอลในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคอีสานตอนบน ส่งทีมเข้าร่วมการแข่งขันกันอย่างพร้อมเพรียง แต่ละทีมต่างประชันความงาม ด้วยการแต่งกายด้วยเพศสภาพและแสดงออกถึงความหลากหลายทางเพศกันอย่างสวยงาม ท่ามกลางความสนุกสนาน ตื่นเต้นและแสดงออกถึงความหลากหลายทางเพศของนักกีฬาอย่างมาก ทั้งนี้ในการจัดการแข่งขันชิงแชมป์ภาคอีสาน ซึ่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น ร่วมกับสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า หรือ สคส. ทั้งระดับส่วนกลางและภูมิภาค มูลนิธิพลังสังคม ภายใต้การสนับสนุนของ สสส. รวมทั้งเครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชน ร่วมกันจัดกิจกรรมดีๆ ให้เกิดขึ้นที่จังหวัดขอนแก่น ด้วยการนำกีฬาวอลเลย์บอลซึ่งเป็นที่ได้รับความสนใจจากนานาประเทศ มาเป็นกิจกรรมที่สำคัญให้เด็กและเยาวชนในทุกพื้นที่ภาคอีสานได้แสดงออกจนกลายเป็นต้นแบบในพื้นที่ของการขยายผลสู่งานกีฬาปลอดภัย บูหรี ยาเสพติด ในระดับต่างๆ ทั้งยังคงเป็นการบูรณาการ การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษา ชุมชน เครือข่ายประชาสังคม เครือข่ายนักกีฬาวอลเลย์บอล และที่สำคัญคือการสร้างนักกีฬาต้นแบบ ไม่สูบ ไม่ตี้ม ไม่เสพ ไม่พั่น ที่จะเป็ต้นแบบที่ดีให้กับนักกีฬาเยาวชนรุ่นหลัง นอกจากนี้มหาวิทยาลัยขอนแก่นจะได้ประสานร่วมกับทุกหน่วยงานในการสนับสนุนและเปิดพื้นที่เชิงสร้างสรรค์

ให้กับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะกับ สสส. ที่ดำเนินกิจกรรมร่วมกันในด้านต่างๆ โดยมีการสอดแทรกพิชัยของปัจจัยเสี่ยง สร้างความตระหนักรู้โดยไม่ยึดเยียด โดยเฉพาะกับการจัดกีฬาสร้างสุข สนุกสร้างสรรค์ มันส์ได้ไร้แอลกอฮอล์ และขณะนี้จะพบว่าทุกชนิดกีฬานักกีฬาจะเริ่มแสดงออกถึงความหลากหลายทางเพศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในการแข่งขันครั้งนี้แม้ทุกคนจะแต่งตัวสวยงามและแสดงออกถึงความหลากหลายทางเพศในช่วงก่อนการแข่งขันหรือตลอดทั้งการแข่งขัน ในช่วงการแข่งขันนั้นกฎ ระเบียบ ข้อบังคับจะเป็นไปตามที่กรมพลศึกษา กำหนดอย่างเข้มงวด แต่ทุกคนก็สามารถแต่งสวยได้ทางหน้าตา ส่วนชุดกีฬาและอุปกรณ์กีฬา รวมทั้งกฎ ระเบียบ ในการแข่งขันวอลเลย์บอลต่างๆ เป็นไปตามที่คณะกรรมการจัดการแข่งขันและกรมพลศึกษากำหนดทั้งหมด

ความเท่าเทียมทางเพศกับบทบาทธุรกิจและเศรษฐกิจ

คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี ได้สรุปบทความให้ความรู้ผ่านทางเว็บไซต์มหาวิทยาลัยขอนแก่นเกี่ยวกับ ความเท่าเทียมทางเพศกับบทบาทธุรกิจและเศรษฐกิจ ที่พบว่าปัจจุบันโลกเปิดกว้างและให้การยอมรับความแตกต่างและความหลากหลายของมนุษย์มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ความหลากหลายทางเพศ” จะเห็นได้ว่าในเดือนมิถุนายนของทุกปีถูกกำหนดให้เป็น

“เดือนแห่งความหลากหลายทางเพศ” หรือ “Pride Month” นอกจากนี้ “สีรุ้ง” ก็ได้ถูกนำมาใช้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับคนเหล่านี้อย่างแพร่หลายและใช้เป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม LGBTQ+ โดยมีผู้คนและองค์กรต่างๆ ทั่วโลกออกกิจกรรมหรือแคมเปญ เพื่อส่งเสริม “กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ” ซึ่งจะเห็นได้จากการเดินขบวนพาเหรดของกลุ่ม LGBTQ+ รวมถึงหลายคนต่างเปลี่ยนรูปโปรไฟล์โซเชียลมีเดียของตนให้มีสีรุ้งแทรกอยู่นั่นเอง ทั้งนี้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการยอมรับและเปิดกว้างต่อความหลากหลายทางเพศมากที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แม้ว่าจะมีข้อจำกัดและอุปสรรคอยู่บ้าง แต่การที่สังคมไทยมีการยอมรับและสนับสนุน LGBTQ+ มากขึ้น ส่งผลให้มีการพัฒนาทางธุรกิจและเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มนี้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีการแสดงออกถึงรวมถึงผลักดันสิทธิและเสรีภาพสำหรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ หนึ่งในนั้นคือการผลักดันเรื่อง “กฎหมายสมรสเท่าเทียม” ซึ่งในวันที่ 18 มิถุนายน 2567 มติที่ประชุมสมาชิกวุฒิสภา ได้เห็นชอบให้มี “กฎหมายสมรสเท่า

ความเท่าเทียมทางเพศ
กับบทบาททางธุรกิจและเศรษฐกิจ

เทียม” โดยมีผลบังคับใช้หลังประกาศใน 120 วัน ถือได้ว่าเป็นอีกหนึ่งในประวัติศาสตร์ไทย และเป็นก้าวสำคัญของสังคมไทย ที่มีกฎหมายสมรสเท่าเทียมเป็นประเทศแรกในอาเซียน และได้ใช้สิทธิของความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน สำหรับข้อมูลจากสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ระบุว่า ธุรกิจบริการที่จะมีโอกาสเติบโตจากการมีกฎหมายสมรสเท่าเทียมมีหลากหลายธุรกิจ อาทิ ธุรกิจท่องเที่ยวและร้านอาหาร ธุรกิจประกันภัยและธุรกิจทางการเงิน ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานแต่งงาน เช่น ธุรกิจสตูดิโอถ่ายภาพ ธุรกิจเช่าชุดแต่งงาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีธุรกิจอื่น ๆ เฉพาะกลุ่ม เช่น ธุรกิจการให้คำปรึกษาและการวางแผนครอบครัวสำหรับคู่รักหลากหลายเพศ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิงและนันทนาการ โดยเฉพาะซีรีส์วาย ซึ่งสร้างรายได้ให้กับไทยเป็นอย่างมาก และยังสามารถสอดแทรกวัฒนธรรม สินค้าและบริการของไทยได้เป็นอย่างดี ดังนั้นอาจจะเป็น Role Model หรือเป็นแรงบันดาลใจให้กับรุ่นน้อง ๆ ที่เป็น LGBTQ+ ในการทำธุรกิจหรือเป็น Influencer ซึ่งแต่ละคนมีจุดเด่นไม่เหมือนกัน ค้นหาตัวเองให้เจอ อยากรจะทำธุรกิจอะไร และจะทำการตลาดรูปแบบไหน โดยเริ่มต้นง่าย ๆ ให้ลองทำธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง สุดท้ายจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ แต่เราก็ได้ลงมือทำ แล้วเราก็ค่อยๆ เรียนรู้จากการลงมือทำเพื่อพัฒนาต่อยอดปรับใช้กับธุรกิจของเราให้ประสบผลสำเร็จในอนาคต” ท้ายที่สุดนี้ไม่ว่าจะเป็นเพศไหน “ความเท่าเทียมทางเพศ” จึงมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนธุรกิจและเศรษฐกิจในประเทศไทย การยอมรับและสนับสนุนความหลากหลายทางเพศไม่เพียงแต่สร้างประโยชน์ให้กับ LGBTQ+ เท่านั้น แต่ยังส่งผลโดยตรงต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรม การตอบสนองต่อความต้องการของตลาด และการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร เป็นโอกาสให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาที่จะนำพาธุรกิจและเศรษฐกิจของประเทศไปสู่ความก้าวหน้าและยั่งยืนในอนาคต

กิจกรรมผลักดันความเสมอภาคระหว่างเพศ โดยการจัดซีรีส์เวทีเสวนา เพศต้องพูด ซีซั่น 4 เปิดเวทีแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ในประเด็นเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ

ศูนย์เพศภาวะศึกษา เป็นศูนย์กลางการศึกษาและวิจัยทางด้านเพศภาวะศึกษา เน้นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สตรี เด็ก และผู้มีความหลากหลายทางเพศ และมุ่งเผยแพร่ผลงานทางวิชาการทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ ได้ขับเคลื่อนกิจกรรมของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ หรือ LGBTQI+ อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นงาน ISAAN PRIDE ที่ได้รับความสนใจและมีกระแสตอบรับที่ดี ถือเป็นการสร้างภาพจำให้พื้นที่ระดับภูมิภาคได้เป็นพื้นที่สร้างความหลากหลาย โอบรับทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกภาษา ทุกศาสนา และมีกิจกรรมทางวิชาการที่ได้รับคือ ซีรีส์เวทีเสวนา เพศต้องพูด การจัดงานในปี 2567 ได้ดำเนินมาถึง ซีซั่น 4 โดยได้รับความร่วมมือจากสาขาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับเพศต้องพูด ซีซั่น 4 ครั้งที่ 1 เริ่มต้นซีรีส์ด้วยหัวข้อ “What is FTM? ทำความรู้จักชายข้ามเพศและการเคลื่อนไหวทางสังคมของชายข้ามเพศในประเทศไทย” โดยมีการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ FTM หรือชายข้ามเพศคืออะไร การเคลื่อนไหวทางสังคมของชายข้ามเพศในประเทศไทยเป็นอย่างไร ถือเป็นการเปิดตัวซีรีส์ที่ได้รับความสนใจจากนักศึกษาและกลุ่มผู้มีความ

หลากหลายทางเพศอย่างมาก ส่วนการจัดเสวนาครั้งที่ 2 จัดขึ้นภายใต้หัวข้อ “โรงเรียนในยุคเปลี่ยนผ่าน: การศึกษา เพศภาวะและเพศวิถีในบริบทสถาบันการศึกษาด้วยวิถีชาติพันธุ์รณนาออนไลน์/ออนไลน์ การบรรยายให้ความรู้ เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศในโรงเรียน อาทิ ความเป็นชาย ความเป็นหญิง ความเป็นอื่น การกล่อมเกลாத่าง เพศในรั้วโรงเรียน ไม่ว่าจะป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู และครูกับครู ระบบ การศึกษา ได้แก่ กฎระเบียบ หลักสูตร การสอดส่องดูแล homophobia gender policing เป็นต้น โดยเป็นการ เก็บข้อมูลจากสนามออนไลน์หรือโรงเรียน และสนามออนไลน์หรือโซเชียลมีเดีย และเพศต้องพูด ซีซั่น 4 ครั้งที่ 3 ซึ่งถือได้ว่าเป็นครั้งสุดท้ายสำหรับเวทีเสวนาในซีซั่นนี้ จัดขึ้นในหัวข้อ “Gender and development : เรียน Gender ทำงานอะไรได้บ้างในสังคมไทย” กิจกรรมในช่วงแรกเป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ ความสำคัญของการเรียนรู้และเข้าใจ gender การเล่าถึงประสบการณ์การทำงานด้าน gender ในภาครัฐ การ ทำงานของหน่วยงาน/องค์กรที่ทำงานด้าน gender ภาควิชาที่เกี่ยวข้องกับ gender นโยบายที่ถูกขับเคลื่อนผลักดัน จนกระทั่งประสบความสำเร็จ อุปสรรคปัญหาในการทำงานด้าน gender ตลอดจนแนวทางการทำงานด้าน ดังกล่าวในภาครัฐและเอกชน และในช่วงท้ายเป็นกิจกรรมการตอบคำถามเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่าง วิทยากรกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้ด้วยความหวังที่จะสร้างพื้นที่ที่มีความเสมอภาคและปลอดภัยทางเพศ จึงมุ่ง ขับเคลื่อนนโยบายและองค์ความรู้ ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้ให้กับสังคม บูรณาการความร่วมมือจากเครือข่าย จากภาคประชาสังคม เดินหน้าทำกิจกรรมที่จะสร้างพื้นที่มหาวิทยาลัยให้มีความเท่าเทียมทางเพศเป็นรูปธรรม ต่อไป

มหาวิทยาลัยขอนแก่นเปิดวิวัฒนาการกฎหมาย

สรุปร่าง พ.ร.บ.สมรสเท่าเทียม กับสิทธิ LGBTQIA+ ในสังคมไทย

คณะนิติศาสตร์ ได้นำประเด็นประชุมสภาผู้แทนราษฎร มีมติเห็นชอบ ร่าง พ.ร.บ.สมรสเท่าเทียม หรือร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมของนักศึกษา ทั้งเป็น แนวคิดหลักเพื่อสะท้อนความไม่เท่าเทียมกันในสังคมผ่านละครเวที 10 ปี บรรพนิสิตศาสตร์การละคอน การเสวนา เปิดพื้นที่ให้วิทยากรและคนรุ่นใหม่กลุ่ม LGBTQIA+ มาร่วมสะท้อนปัญหาและหาแนวทางแก้ไข รวมทั้งการเชิญ วิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งนายกสมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย และกรมการวิสามัญฯ นับเป็นอีกกระบวนการที่

นำประเด็นสังคมและกฎหมายต่าง ๆ ที่น่าสนใจมาปรับใช้ในการเรียนการสอนอยู่เสมอ เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจบริบทในสังคม พร้อมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

การเตรียมพร้อมสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) อย่างมีประสิทธิภาพ

พัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน สร้างสังคมสูงวัยสุขภาพแข็งแรง

ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ถือเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รวมถึงก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และมีคุณค่าทางสังคม เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สูงอายุด้วยกัน ดังนั้นคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จึงมุ่งขับเคลื่อนการบริการชุมชนภายใต้ความท้าทายของการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ มีการเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างไรให้เกิดการพัฒนาเด็กและเยาวชน ควบคู่ไปกับการดูแลผู้สูงวัยให้มีสุขภาพที่แข็งแรง โดยเด็กและเยาวชนคือกำลังสำคัญ ซึ่งโครงการบริการวิชาการการเสริมสร้างศักยภาพแก่นำสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น จึงเป็นอีกหนึ่งโครงการที่ถูกขับเคลื่อนภายใต้การดำเนินงานโครงการบริการวิชาการมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์สู่ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้มุ่งประเด็นไปที่การพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของประเทศ โดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พร้อมด้วยคณะกรรมการดำเนินโครงการ นักศึกษา สภาเด็กและเยาวชน ได้ลงพื้นที่ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างและสนับสนุนบทบาทของสภาเด็กและเยาวชน ให้มีความเข้มแข็งและสามารถเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมสภาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ ด้านการรู้เท่าทันสื่อและ ยาเสพติด สำหรับด้านผู้สูงอายุจะทำอย่างไรให้ปลอดภัยและแข็งแรง ความต้องการของลูกหลานล้วนต้องการให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่แข็งแรงมาเป็นอย่างแรก จึงจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ : การดูแลสุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุในชุมชน ด้วยการนวดเพื่อผ่อนคลาย ภายใต้การดำเนินงานโครงการบริการวิชาการมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์สู่ชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ท่ามกลางการเปลี่ยนผ่านทางสังคม การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุ” ยังต้องการการพัฒนาและการดำเนินงานแบบสหวิชาการ จะเห็นได้ว่าโครงการสู่ชุมชนที่ผ่านมาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้มีการบูรณาการศาสตร์จากหลากหลายสาขา เพื่อการแก้ปัญหาที่ครอบคลุมและได้เรียนรู้รอบด้านยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามแม้บริบทของสังคมจะเปลี่ยนไปและกำลังจะก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยเต็มขั้น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ยังคงขับเคลื่อนโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งหวังจะก่อให้เกิดการพัฒนากำลังคนที่จะช่วยพัฒนาชุมชนและสังคม พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดสังคมที่อยู่ร่วมกับความแตกต่างในช่วงวัยได้อย่างมีความสุขและพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างมีประสิทธิภาพได้ในอนาคต

การอบรมกฎหมายสิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คณะนิติศาสตร์ร่วมกับสมาคมส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดอบรมกฎหมายสิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ณ วัดสังคมสามัคคี ตำบลดงมะไฟ อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีการอบรมให้ความรู้ในหัวข้อ “สิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” การจัดอบรมในครั้งนี้ชุมชนได้รับความรู้เกี่ยวกับสิทธิชุมชน สิทธิในข้อมูลข่าวสาร การเวนคืนที่ดิน กรณีที่ดิน ส.ป.ก. และการจัดตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 เพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำ ในส่วนบรรยากาศในการอบรม ผู้เข้าร่วมอบรมสนใจในเรื่องผลกระทบต่อสิทธิในที่ดินทำกิน หากมีโครงการผันน้ำ โขง ชี มูล และการมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญ และมีความห่วงกังวลต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อระบบนิเวศ และการดำรงชีวิตของประชาชนด้วย นอกจากนี้ชุมชนมีความต้องการจัดเวทีระดับพื้นที่ และจัดตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำตามกฎหมาย ตลอดจนการจัดทำข้อเสนอในการจัดการน้ำระดับชุมชนด้วย และการจัดอบรมกฎหมายสิทธิชุมชนครั้งนี้เป็นการส่งเสริมการบริการวิชาการที่สร้างคุณค่าร่วมกันระหว่างคณะกับชุมชนและขับเคลื่อนคุณค่าสู่ชุมชนโดยใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือ และการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางกฎหมายให้กับชุมชน ร่วมกับองค์กรภาครัฐ ภาคประชาสังคมในพื้นที่

